

[Anker Jørgensen.]

har også den opfattelse, at disse citater i og for sig ikke på nogen måde bestrider de synspunkter, vi fra socialdemokratiets side har forfægtet også her i dag.

Da der nu er blevet bragt citater af Hans Rasmussen, som er forhenværende medlem, kunne jeg lide at bringe et citat af et nuværende medlem, nemlig af hr. Axel Kristensen. Hr. Axel Kristensen holdt en tale i Socialpolitisk Forening for nogle år siden; den har også, mener jeg, været citeret i Folketingstidende, og den vil jeg også gerne have lov at citere.

Ved den lejlighed sagde hr. Axel Kristensen:

„Talen om de kolossale tab ved arbejdskonflikter er meningsløse. Der er ikke ved konflikter tabt mere end ved én vinters arbejdsløshed. Dertil kommer, at det tabte hurtigt indhentes, så det viser sig, at det ikke har kostet samfundet noget.“

I øvrigt siger hr. Axel Kristensen:

„Men det væsentlige er, at en domstol må have et retsgrundlag at bygge på.“

Videre siger hr. Axel Kristensen:

„Man kan lave love om, hvordan man vil straffe for tyveri, men hvordan vil man ved lov bestemme, hvordan der skal lønnes?“

Så er der et spørgsmålstejn, og det understreger jeg. Derefter siger hr. Axel Kristensen:

„Så finder man på, at man skal tage 3 mand og gøre dem til diktatorer, der fuldstændig vilkårligt skal bestemme alting. For det er jo det, der bliver tilfældet. Man forestiller sig, at nationaløkonomer skal gøre det, men de har ikke begreb om det. Den kategori har ustandselig taget fejl i bedømmelsen af den økonomiske udvikling! Det mest afgørende er imidlertid slet ikke lønnen. Man vil sætte højesteretsdommere til at skrive de ord, der er loven på vor arbejdsplads. Men højesteretsdommere er absolut ukyndige på disse områder.“

Det var altså et citat fra en tale af hr. Axel Kristensen.

Hr. Axel Kristensen sagde heroppefra, at det var ikke reallønsudviklingen, vi skulle diskutere i dag, og jeg er ganske enig med ham i, at det naturligvis slet ikke er det centrale i det

lovforslag, som det radikale parti har fremsat. Men jeg tillod mig altså at bemærke, at under besættelsen, hvor vi havde en tvungen voldgift, var der sket en reallønsnedgang på ca. 25 pct. Jeg understregede i mit indlæg, at det naturligvis skyldtes andre årsager end netop dette, at man havde en tvungen voldgift, men jeg mener — og det er også en erfaring de få steder i udlandet, hvor man har forsøgt med tvungen voldgift — at det hæmmer reallønsudviklingen, og dette er også en motivering for, at vi finder det betænkeligt at gå ind for tvungen voldgift.

For hr. Baunsgaard vil jeg gøre opmærksom på, at da man i 1960 forhandlede i folketinget om et lignende forslag, fremsat ikke af hr. Baunsgaard, men derimod af, jeg tror, det var hr. Axel Kristensen, var et af argumenterne fra hr. Baunsgaards side for at gå imod dette forslag, at det, man i stedet for skulle gøre, var at styrke forståelsen mellem parterne på arbejdsmarkedet; man skulle pleje udviklingen på dette område. Det synes jeg var en rigtig betragtning, en rigtig vurdering, og det er, som jeg også gav udtryk for, det, man bl. a. gør ved det initiativ, som økonomiministeren har taget ved at fremsætte et forslag om en bedre indkomstatistik. Derved yder man en service, derved yder man noget af den pleje til arbejdsmarkedets parter, som hr. Baunsgaard dengang mente var det rigtige.

**Axel Kristensen:** Må jeg for en sikkerheds skyld sige, at jeg har ikke et ord at trække fra i det, hr. Anker Jørgensen citerede.

Det, jeg prøver her, og som jeg synes jeg har haft noget held med i modsætning til den stemning, der tidligere var i folketingets store grupper, er ikke at tale for, at der skulle være fuldstændig tvungen voldgift. Det, jeg prøver at tale for her, er, at man muliggør, at der stadig kan være frivillige forhandlinger derved, at man unddrager de livsvigtige områder fra konflikt. Så længe man ikke vil dette, kan man kun få den tilstand, vi har, hvor vi gang på gang kommer til at gribe ind i langt større områder, end det er nødvendigt af livsvigtige grunde.

Jeg har ikke noget som helst at trække tilbage. Jeg er stadig tilhænger af det fremsatte lovforslag. Jeg er ked af, at jeg ikke kan nå at citere mere af hr. Hans